

Energetická legislativa, trh s elektřinou, subjekty na trhu

Energetický zákon

- zákon č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon)
- změny provedené zákonem č. 151/2002 Sb., zákonem č. 262/2002 Sb., zákonem č. 278/2003 Sb., zákonem č. 356/2003 Sb. a zákonem č. 670/2004 Sb.
- současná varianta platná od 30. 12. 2004
- energetická odvětví
  - elektroenergetika, plynárenství a teplárenství
- zahrnuje:
  - vytvoření nové organizace trhu s elektřinou, plynem a teplem v ČR
  - umožňuje vznik nových právních institutů nutných pro podnikání v konkurenčním prostředí
  - předepisuje práva státních orgánů
- hlavní body
  - zřizuje nezávislý regulační orgán (ERU) pro energetická síťová odvětví, definuje jeho pravomoci a povinnosti
  - zavádí oddělení činností (výroba, přenos, distribuce, obchod,...)
  - zavádí trh s elektřinou a plynem, vymezuje nové instituty (PPS, PDS, OTE,...)
  - stanovuje harmonogram liberalizace ceny elektřiny a plynu

Pojmy

- **elektrizační soustava České republiky**
  - vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přenos, transformaci a distribuci elektřiny, včetně elektrických přípojek a přímých vedení, a systémy měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky
- **přenosová soustava**
  - vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužící pro zajištění přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky; přenosová soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu
- **distribuční soustava**
  - vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV nebo 35 kV sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu

Pojmy

- **provozování PS (DS)**
  - veškerá činnost provozovatele PS (DS) související se zabezpečením spolehlivého přenosu (spolehlivé distribuce) elektřiny
- **elektrická přípojka**
  - zařízení, které začíná odbočením od spínacích prvků nebo přípojnic v elektrické stanici a mimo ní odbočením od vedení distribuční soustavy směrem k odběrateli, a je určeno k připojení odběrných elektrických zařízení
- **elektrická stanice**
  - soubor staveb a zařízení elektrizační soustavy, který umožňuje transformaci, kompenzaci, přeměnu nebo přenos a distribuci elektřiny, včetně prostředků nezbytných pro zajištění jejich provozu
- **regulovaný přístup**
  - možnost použití přenosové soustavy nebo distribuční soustavy pro dopravu elektřiny na základě podmínek stanovených tímto zákonem a za regulované ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem

Pojmy

- **konečný zákazník**
  - fyzická či právnická osoba, která odebranou elektřinu pouze spotřebovává
- **chráněný zákazník**
  - fyzická či právnická osoba, která má právo na připojení k distribuční soustavě a na dodávku elektřiny ve stanovené kvalitě a za regulované ceny
- **oprávněný zákazník**
  - fyzická či právnická osoba, která má právo přístupu k přenosové soustavě a distribučním soustavám za účelem volby dodavatele elektřiny
- **obchodník s elektřinou**
  - fyzická či právnická osoba, která je držitelem licence na obchod s elektřinou a nakupuje elektřinu za účelem jejího prodeje
- **výrobce**
  - fyzická či právnická osoba, která vyrábí elektřinu a je držitelem licence na výrobu elektřiny
- **provozovatel PS (DS)**
  - právnická osoba, která je držitelem licence na přenos (distribuci) elektřiny

Pojmy

- **systemové služby**
  - činnosti provozovatele přenosové soustavy a provozovatelů distribučních soustav pro zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy České republiky s ohledem na provoz v rámci propojených elektrizačních soustav
- **podpůrné služby**
  - činnosti fyzických či právnických osob, jejichž zařízení jsou připojena k elektrizační soustavě, které jsou určeny k zajištění systémových služeb, a po jejichž aktivaci zpravidla dochází k dodávce elektřiny
- **regulační energie**
  - elektřina zajišťovaná aktivací podpůrných služeb nebo na vyrovnávacím trhu s regulační energií
- **kombinovaná výroba elektřiny a tepla**
  - přeměna primární energie na energii elektrickou a užitečné teplo ve společném současně probíhajícím procesu v jednom výrobním zařízení
- **druhotný energetický zdroj**
  - využitelný energetický zdroj, jehož energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminozních hornin nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti

Subjekty trhu s elektrickou energií

- Liberalizace trhu s elektrickou energií
  - specifika trhu: přirozené monopoly, neskladovatelnost elektřiny
- nové subjekty
  - Energetický regulační úřad
  - Operátor trhu s elektřinou
  - Výrobci
  - Provozovatel přenosové soustavy
  - Provozovatelé distribučních soustav
  - Obchodníci s elektřinou
  - Koneční zákazníci

Energetický regulační úřad

- www.eru.cz
- zřízen 1. ledna 2001 zákonem č. 458/2000 Sb.
- sídlo v Jihlavě + dislokované pracoviště v Praze
- nezávislý správní úřad pro výkon regulace v energetice
- podpora hospodářské soutěže, ochrana zájmů spotřebitelů tam v energ. odvětvích tam, kde není možná konkurence
- úřad řídí předseda, kterého na dobu 5 let jmenuje a odvolává vláda
- hlavní úkoly ERÚ
  - podpora hospodářské soutěže
  - podpora využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie
  - ochrana zájmů spotřebitelů v těch oblastech energetických odvětví, kde není možná konkurence
- činnosti
  - udílení a rušení licencí na výrobu, přenos a distribuci el. energie
  - regulace cen (cenová rozhodnutí)
  - schvalování pravidel pro organizování trhu s elektřinou

Licence

- licence se uděluje nejvýše na 25 let, a to na
  - výrobu elektřiny
  - výrobu plynu
  - přenos elektřiny
  - přepravu plynu
  - distribuci elektřiny
  - distribuci plynu
  - uskladňování plynu
  - výrobu tepelné energie
  - rozvod tepelné energie
- licence na obchod s elektřinou nebo obchod s plynem se uděluje na dobu 5 let
- licence na činnosti operátora trhu s elektřinou se uděluje na dobu 25 let
- výlučné licence pro celé území ČR
  - licence na přenos elektřiny
  - licence na přepravu plynu
  - licence na činnosti operátora trhu s elektřinou
- licence uděluje ERÚ při splnění podmínek (...)

Operátor trhu s elektřinou

- www.ote-cr.cz
- státem založená a.s.
- organizuje a řídí krátkodobý trh s elektřinou v ČR, vztahy na celoevropský trh
  - shromažďuje požadavky na poptávku a nabídku dodavatelů elektřiny
  - určuje rovnovážnou tržní cenu a subjekty, které budou uspokojeny
- činnosti
  - na základě smluv zpracovává bilance nabídek a poptávek na dodávku a odběr elektřiny a předává je PPS a PDS
  - organizuje krátkodobý trh s elektřinou (OKO), zpracovává přehledy
  - vyhodnocuje skutečné a sjednané dodávky a odběry, předává subjektům
  - zúčtovává odchylky
    - obchodní odchylka – rozdíl mezi skutečnou a sjednanou hodinovou energií pro daný subjekt trhu
    - systémová odchylka – součet obchodních odchylek všech subjektů trhu = požadavek na zregulování podpůrnými službami
    - regulační odchylka (ACE) – součet naplánovaného salda ES ČR vůči zahraničním soustavám
- regulovaná cena za jeho činnost

Výrobce

- provozovatel energetického zařízení, dodávajícího elektrickou energii do sítě, tvořící součást ES ČR
- práva
  - připojit zařízení k ES, má-li licenci a splňuje podmínky PS a DS
  - nabízet vyrobenou elektřinu na OKO
  - dodávat elektřinu do PS, DS, pro vlastní spotřebu
  - nabízet a poskytovat podpůrné služby
- povinnosti
  - zajistit si připojení k ES na své náklady
  - umožnit PPS (PDS) instalaci měřicího zařízení
  - řídit se pokyny dispečinku PS, DS
  - poskytovat technické údaje OTE, PPS, PDS
  - dodržovat parametry kvality dodávky elektřiny
  - u nových výroben s instalovaným výkonem 30 MWeI. a více provozovat zařízení na poskytování podpůrných služeb

Provozovatel přenosové soustavy

- ČEPS, a.s., od r. 1998, nyní 100% státní, www.ceps.cz
- přenosová soustava
  - vedení, el. stanice (rozvodny, transformovny) + měření, ochrany, řízení, IT
  - 400 kV, 220 kV, (110 kV)
  - přenos elektřiny po území ČR
  - přirozený monopol → regulovaný přístup k PS (energetický zákon, ceny ERÚ)
- PPS je povinen připojit každého, kdo splní požadavky Kodexu přenosové soustavy
- licence na provoz PS je jediná
- PPS nesmí mít licenci na výrobu, distribuci, ani obchod
  - nákup elektřiny pouze na krytí ztrát
- činnosti PPS
  - zajišťování bezpečného a spolehlivého přenosu elektřiny pro všechny uživatele PS ČR i v rámci mezinárodní spolupráce
    - poskytování přenosové schopnosti
    - dispečerské řízení zařízení a zdrojů (PPS provozuje technický dispečink)
    - zajištění mezinárodní spolupráce (UCTE)
    - údržba, obnova a rozvoj PS
    - zajištění rovnováhy bilance v ČR (nákup PpS, poskytování SyS)

Kodex přenosové soustavy

- = Pravidla provozování přenosové soustavy
- zásady, jimiž se řídí PPS i všichni uživatelé PS
- připravuje a navrhuje ČEPS, schvaluje ERU
- odpovídá směrnicím EU
- obsah
  - podmínky pro připojení a užívání PS
  - provozní pravidla (údržba, dispečerské řízení)
  - pravidla pro plánování a rozvoj PS
  - pravidla pro poruchové a havarijní situace
  - technické specifikace zařízení ES
  - pravidla pro měření a poskytování informací

Provozovatel distribuční soustavy

- PDS má licenci na distribuci elektřiny na vymezeném území
- ČEZ, E.ON, PRE + stovky dalších lokálních distributorů (v rámci podniků)
- distribuční soustava
  - vedení, el. stanice (rozvodny, transformovny) + měření, ochrany, řízení, IT
  - (110 kV), 35, 22, 10, 6 kV, 400/230 V
  - distribuce elektřiny v regionu
  - přirozený monopol → regulovaný přístup k DS (energetický zákon, ceny ERÚ)
- PDS je povinen připojit každého, kdo splní požadavky Kodexu distribuční soustavy
- PDS může mít licenci na výrobu i obchod, ne na přenos
- Pravidla provozování distribučních soustav
  - platí pro PDS i všechny uživatele DS
  - schvaluje ERU

Obchodník s elektřinou

- fyzická či právnická osoba, která je držitelem licence na obchod s elektřinou a nakupuje elektřinu za účelem jejího prodeje
- práva
  - dopravovat el. na základě smlouvy s PPS, PDS
  - nakupovat elektřinu na území ČR od výrobců a obchodníků a prodávat ji dalším subjektům trhu (kromě chráněných zákazníků – těm PDS)
  - zahraniční obchod
- povinnosti
  - řídit se pravidly trhu, kodexem PS, DS
  - předávat technické údaje ze smluv operátorovi trhu

Konečný zákazník

- fyzická či právnická osoba odebírající elektřinu pro vlastní užití
- oprávněný zákazník
  - má právo přístupu k PS, DS tak, aby mohl uzavřít smlouvu o dodávce elektřiny s libovolným výrobcem či obchodníkem, tj. zvolit si vlastního dodavatele el.
  - může nakupovat na OKO
  - má právo na dopravu elektřiny přes PS, DS
  - povinnosti: zajistit si připojení na své náklady, umožnit instalaci měřicího zařízení, předávat OTE technické údaje, řídit se pokyny dispečinku
  - od 1.1.2006 všichni zákazníci
  - málo využívána volba dodavatele silové elektřiny
    - 2005: změna dodavatele 0,25% zákazníků na nn a 3,3% na vn a vvn
- chráněný zákazník
  - má právo připojení k DS a na dodávku elektřiny ve stanovené kvalitě a za regulované ceny stanovené ERU

Výkon státní správy

- výkon státní správy v energetických odvětvích náleží
  - a) ministerstvu (Ministerstvu průmyslu a obchodu)
  - b) Energetickému regulačnímu úřadu
  - c) Státní energetické inspekci

MPO

- vydává státní souhlas s výstavbou nových zdrojů v elektroenergetice a teplárenství a státní souhlas s výstavbou přímých vedení a vybraných plynových zařízení
- zpracovává státní energetickou koncepci
- zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, nebo závazků vyplývajících z členství v mezinárodních organizacích
- informuje Komisi Evropských společenství o ...
- zajišťuje v případě potřeby nabídkové řízení na nové výrobní kapacity
- má právo z důvodů zabezpečení dodávky dát pokyn, aby byla dána přednost připojení výroben elektřiny a plynu, které využívají domácí primární energetické palivové zdroje
- rozhoduje o omezení dovozu elektřiny nebo dovozu plynu

Státní energetická inspekce

- **správní úřad podřízený ministerstvu, člení se na ústřední inspektorát a územní inspektoráty**
- **SEI kontroluje na návrh ministerstva, Energetického regulačního úřadu nebo z vlastního podnětu dodržování**
  - **energetického zákona**
  - **zákona o hospodaření energií**
  - **zákona o cenách**
  - **zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů**
- **ukládá pokuty za porušení právních předpisů**

Vyhláška 541/2005 Sb.

- = Vyhláška o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona
- účinnost od 1. ledna 2006

Pojmy

- aukce
  - tržně založený způsob přidělení přeshraničních přenosových kapacit, ve kterém je na základě cenových nabídek účastníků aukce přidělena zveřejněná obchodovatelná přenosová kapacita
- dvoustranné obchody
  - obchody s fyzickou dodávkou elektřiny registrované u operátora trhu s elektřinou kromě obchodů uzavřených na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou nebo vyrovnávacím trhu s regulační energií
- obchodní hodina
  - základní časový úsek, ve kterém je smluvně vymezena dodávka nebo odběr elektřiny; obchodní hodina je základním časovým úsekem pro vyhodnocování odchylek subjektů zúčtování
- obchodní den
  - 24 obchodních hodin dne, ve kterém se obchoduje, s výjimkou přechodu ze zimního na letní čas a zpět; v den, kdy dochází k přechodu na letní čas, se jedná o posloupnost 23 obchodních hodin a pro den, ve kterém dochází k přechodu na středoevropský čas, o 25 obchodních hodin; první obchodní hodina obchodního dne začíná v 00.00.00 hodin a končí v 01.00.00 hodin

Pojmy

- **organizovaný krátkodobý trh s elektřinou**
  - **trh s elektřinou organizovaný operátorem trhu, kterého se zúčastňují subjekty zúčtování; jeho součástí jsou organizovaný denní trh s elektřinou a organizovaný vnitrodenní trh s elektřinou**
- **lokální distribuční soustava**
  - **distribuční soustava, která není přímo připojena k přenosové soustavě**
- **regionální distribuční soustava**
  - **distribuční soustava přímo připojená k přenosové soustavě**
- **systémová odchylka**
  - **součet kladných a záporných odchylek všech subjektů zúčtování v obchodní hodině**
- **vypořádání odchylek**
  - **provedení plateb a úhrad mezi subjektem zúčtování a operátorem trhu za vyhodnocené a zúčtované odchylky subjektu zúčtování prováděné denně, za nepracovní dny v následující pracovní den**

Pojmy

- **výrobce první kategorie**
  - výrobce, který elektřinu vyrobenou ve vlastním zařízení po odečtení vlastní spotřeby na výrobu elektřiny nebo elektřiny a tepla z výroby elektřiny dodává do přenosové soustavy nebo do regionálních distribučních soustav ve výši nejméně 80 % ročního objemu vyrobené elektřiny
- **výrobce druhé kategorie**
  - výrobce, který není výrobcem první kategorie

Trh s elektřinou

- **otevírání trhu**
  - **oprávněnými zákazníky jsou koneční zákazníci**
    - **od 1. 1. 2002 s roční spotřebou nad 40 GWh pro vlastní spotřebu (1 odběr)**
    - **od 1. 1. 2003 s roční spotřebou nad 9 GWh pro vlastní spotřebu (1 odběr)**
    - **od 1. 1. 2004 všichni s průběhovým měřením spotřeby elektřiny (bez domácností)**
    - **od 1. 1. 2005 všichni kromě domácností**
    - **od 1. 1. 2006 všichni**
- **účastníci trhu s elektřinou**
  - **výrobci**
  - **provozovatel přenosové soustavy**
  - **provozovatelé distribučních soustav**
  - **operátor trhu**
  - **obchodníci s elektřinou**
  - **koneční zákazníci**

Trh s elektřinou

- **předmětem trhu s elektřinou je dodávka činné elektrické energie. Trh s elektřinou se uskutečňuje na základě**
  - **účasti na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou**
  - **dvoustranných obchodů mezi účastníky trhu s elektřinou**
  - **účasti na vyrovnávacím trhu s regulační energií**
  - **účasti na trhu s podpůrnými službami**

Regulovaný přístup k PS (DS)

- regulovaný přístup k přenosové soustavě a distribučním soustavám se uskutečňuje na základě smlouvy
  - o přenosu elektřiny
  - o distribuci elektřiny
  - o přeshraničním přenosu elektřiny
- na základě smlouvy o přenosu elektřiny se hradí regulovaná cena, kterou je
  - cena za přenos elektřiny, cena za systémové služby na úrovni přenosové soustavy, a v případě konečného zákazníka, jehož zařízení je připojeno k přenosové soustavě, i cena na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny a cena za zúčtování operátora trhu
- na základě smlouvy o distribuci elektřiny se hradí regulovaná cena, kterou je
  - cena za distribuci, cena za systémové služby na úrovni přenosové soustavy, cena na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny a cena za zúčtování operátora trhu
- provozovatel distribuční soustavy distribuuje elektřinu do odběrného nebo předávacího místa jiného účastníka trhu s elektřinou s hodnotou induktivního účinníku 0,95 až 1,00, pokud se nedohodnou jinak

Registrace účastníků a údajů

- Operátor trhu vytváří a spravuje číselníky registrovaných účastníků trhu s elektřinou, číselníky předávacích a odběrných míst v přenosové soustavě a distribučních soustavách a další číselníky nezbytné k identifikaci účastníků trhu s elektřinou a jednotlivých míst připojení.
- Účastníci trhu s elektřinou předkládají operátorovi trhu k registraci údaje o dvoustranných obchodech na dodávku elektřiny nejpozději do 13.00 hodin 1 den před začátkem obchodního dne, kdy má být dodávka elektřiny uskutečněna, přičemž tento čas je uzavírkou dvoustranného obchodování. Předávanými údaji jsou technické údaje ze smluv.

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou

- Organizovaný krátkodobý trh (OKT) s elektřinou se skládá z:
  - organizovaného denního trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na následující obchodní den ("denní trh")
  - organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na následující časový úsek uvnitř obchodního dne ("vnitrodenní trh")
- Poptávka předložená účastníkem krátkodobého trhu znamená závazek, že poptávané množství elektřiny pro danou obchodní hodinu účastník krátkodobého trhu odebere z elektrizační soustavy v daném čase, pokud dojde k uspokojení této předkládané poptávky.
- Nabídka předložená účastníkem krátkodobého trhu znamená závazek, že nabízené množství elektřiny pro danou obchodní hodinu účastník krátkodobého trhu dodá do elektrizační soustavy v daném čase, pokud dojde k uspokojení této předkládané nabídky.
- Nabídka nebo poptávka může obsahovat časové podmínky, pokud jsou sjednány ve smlouvě o přístupu na OKT s elektřinou. Minimální množství poptávané nebo nabízené elektřiny na OKT s elektřinou je 1 MWh s rozlišením na 1 desetinné místo.
- Výsledkem obchodů je stanovení sjednaných dodávek a sjednaných odběrů a zúčtovacích cen pro každou obchodní hodinu každého účastníka organizovaného krátkodobého trhu.
- Veškeré obchody probíhající na OKT s elektřinou jsou vůči sobě anonymní.
- Místem dodání a místem odběru elektřiny elektrizační soustava.

Denní trh

- Poptávky a nabídky na denní trh je možno podávat každý den v době od 7.00 hodin do 11.30 hodin, a to až do dne předcházejícího obchodnímu dni. Čas 11.30 hodin je okamžikem ukončení příjmu nabídek a poptávek na denním trhu.
- Do 11.45 hodin dne předcházejícího obchodnímu dni sestaví OTE z obdržených poptávek a nabídek nabídkovou a poptávkovou křivku pro každou obchodní hodinu. Na základě vyhodnocení těchto křivek stanoví operátor trhu výsledné dosažené ceny elektřiny na denním trhu a příslušná zobchodovaná množství elektřiny pro danou obchodní hodinu, přičemž dosažená cena elektřiny na denním trhu v dané obchodní hodině je stejná pro všechny obchody uskutečněné na denním trhu v této obchodní hodině.
- OTE zadá do 11.45 hodin dne předcházejícího obchodnímu dni do svého informačního systému údaje o sjednaných množstvích elektřiny jednotlivých účastníků denního trhu po jednotlivých obchodních hodinách.
- Do 13.00 hodin dne předcházejícího obchodnímu dni oznámí operátor trhu každému účastníku krátkodobého trhu informace o výsledcích vyhodnocení předložených nabídek a poptávek na denním trhu pro každou obchodní hodinu. Těmito informacemi jsou
  - velikost sjednané dodávky elektřiny a velikost sjednaného odběru elektřiny v MWh na denním trhu
  - dosažená cena z denního trhu v Kč/MWh
- Do 13.30 hodin dne předcházejícího obchodnímu dni operátor trhu zveřejní množství elektřiny z uskutečněných obchodů, dosažené ceny elektřiny pro každou obchodní hodinu, množství elektřiny z neuskutečněných nabídek a poptávek, počet přijatých úspěšných a neúspěšných nabídek a počet přijatých úspěšných a neúspěšných poptávek. Zveřejňované údaje neobsahují informace o jednotlivých účastnících denního trhu.
- Po vyhodnocení předložených nabídek a poptávek na denním trhu zahrne operátor trhu sjednané dodávky a odběry elektřiny pro dané obchodní hodiny do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.

Vnitrodenní trh

- Vnitrodenní trh je organizován pro hodiny uvnitř obchodního dne. Pro daný obchodní den je v 16.00 hodin předcházejícího obchodního dne otevřen pro všechny hodiny daného obchodního dne vnitrodenní trh a lze na něm zadávat a akceptovat nabídky na dodávku nebo odběr elektřiny.
- Vnitrodenní trh je uzavírán postupně po jednotlivých hodinách, doba uzavírky nabídek na dodávku nebo odběr elektřiny pro jednotlivé obchodní hodiny je 3 hodiny před danou obchodní hodinou.
- Údaje o obchodech uzavřených na vnitrodenním trhu zahrne operátor trhu do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.
- Do 30 minut po uzavření každé obchodované hodiny na vnitrodenním trhu upraví operátor trhu celková sjednaná množství elektřiny pro závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a celková sjednaná množství elektřiny pro závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy každého subjektu zúčtování o údaje z obchodů uzavřených na vnitrodenním trhu a takto upravené hodnoty poskytne subjektu zúčtování prostřednictvím informačního systému operátora trhu.

Finanční vypořádání obchodů na OKT s elektřinou

- Finanční vypořádání obchodů na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou je nezávislé na skutečných hodnotách dodávek elektřiny do elektrizační soustavy a skutečných hodnotách odběrů elektřiny z elektrizační soustavy.
- Každý obchodní den do 14.00 hodin oznámí operátor trhu každému účastníku krátkodobého trhu jeho celkovou denní platbu za předcházející obchodní den v Kč a pro každou obchodní hodinu předcházejícího obchodního dne
  - velikost sjednané dodávky elektřiny a velikost sjednaného odběru elektřiny v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo v členění na denní trh a vnitrodenní trh
  - dosažené ceny z denního trhu a ceny na vnitrodenním trhu v Kč/MWh
  - platby za sjednaný odběr elektřiny v Kč a úhrady za sjednanou dodávku elektřiny v Kč v členění na denní trh a vnitrodenní trh
- Celková denní platba účastníka organizovaného krátkodobého trhu se stanoví jako součet plateb za jeho sjednané odběry elektřiny v každé obchodní hodině a součet úhrad za jeho sjednané dodávky elektřiny v každé obchodní hodině daného obchodního dne, a to jak na denním trhu, tak na vnitrodenním trhu.

Vyrovnávací trh s regulační energií

- Vyrovnávací trh s regulační energií je uskutečňován po uzavírce dvoustranného obchodování a po uzavírce organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou.
- Na vyrovnávacím trhu s regulační energií se obchoduje kladná a záporná regulační energie s minimálním množstvím jedné MWh. Nabídky na vyrovnávací trh s regulační energií podávají subjekty zúčtování nejpozději 90 minut před začátkem obchodní hodiny, kdy má být dodávka kladné nebo záporné regulační energie provozovatelem přenosové soustavy, jako jediným poptávajícím, využita ke krytí systémové odchylky. Provozovatel přenosové soustavy vyhodnotí přijatou nabídku regulační energie jako uskutečněnou dodávku regulační energie a předá ji operátorovi trhu k vypořádání.
- Přijaté nabídky dodávek kladné a záporné regulační energie na vyrovnávacím trhu s regulační energií pro dané obchodní hodiny zahrne operátor trhu do systému vyhodnocení a zúčtování odchylek.

Podpůrné služby zajišťované PPS

- Provozovatel přenosové soustavy nakupuje pro elektrizační soustavu podpůrné služby na úrovni přenosové soustavy. Poskytovatelem podpůrných služeb je účastník trhu s elektřinou, který splňuje podmínky pro poskytování podpůrných služeb stanovené provozovatelem přenosové soustavy a má uzavřenu smlouvu o poskytování podpůrných služeb.
- Provozovatel přenosové soustavy nakupuje podpůrné služby prostřednictvím víceletých, ročních nebo měsíčních smluv nebo denního trhu s podpůrnými službami. Rozsah poptávaných podpůrných služeb pro následující kalendářní rok zveřejňuje provozovatel přenosové soustavy nejpozději do 30. listopadu předcházejícího roku.
- Provozovatel přenosové soustavy provádí vyhodnocení podaných nabídek pro každou nabízenou službu zvlášť.

Regulační energie

- Regulační energie slouží k řešení stavu nerovnováhy mezi smluvně zajištěnými a skutečně realizovanými dodávkami a odběry elektřiny v elektrizační soustavě, a to pro každou obchodní hodinu.
- Regulační energii obstarává provozovatel přenosové soustavy
  - aktivací podpůrných služeb
  - nákupem na vyrovnávacím trhu s regulační energií
  - nákupem ze zahraničí na základě smlouvy; smlouvy na dodávku regulační energie ze zahraničí mohou být uzavřeny i v době po uzavírce dvoustranných obchodů